

blémem jednak rozostřená symbolika („Jezte z jednoho chleba a pijte z jednoho kalicha“), jednak purifikace či důstojná likvidace použitých kalíšků. Do jisté míry se tomu dá čelit

tím, že přijímající má vlastní kalíšek, do kterého služebník nalije eucharistické víno z konvice. Přijímající pak kalíšek sám purifikuje.

Pavel Hradílek

SLAVNOST JEŽIŠE KRISTA KRÁLE

Od věčnosti je pouze Trojjediný Bůh. „*Bůh - Syn se stal člověkem, aby nás svou smrtí na kříži vykoupil a na věky spasil.*“ To je jedna ze šesti základních pravd naší víry. Ježíšovo utrpení, smrt a vzkříšení byly předpovězeny. Již při Zvěstování Panně Marii anděl řekl: „*Bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. Na věky bude kralovat nad rodem Jákobovým a jeho království nebude konce.*“ (Lk 1,32-33)

Byl chudý, protože se narodil ve chlévě, v cizích jeslích, později plul po jezeře v cizí loďce a do Jeruzaléma jako král přijížděl na cizím oslátku. Učitel Zákona, který myslel, že půjde za ním, dostal odpověď: „*Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil.*“ Nakonec byl pohřben v cizím hrobě.

Byl mocný, vždyť již jako maličké dítě vyděsil krále Heroda, coby chlapec uvedl v úžas učitele, v dospělosti se ho báli vůdcové národa. Poslouchaly ho živly, prchali před ním zlí duchové. Podivuhodně zvítězil nad nepřáteli i nad smrtí.

Skutečně milovaný nespočetným množstvím lidí, které získal a získává svou láskou. Nepou-

žil žádné zbraně jako dobyvatel zemí, přesto mu patří srdce lidí všech národů. Stal se pokrmem, aby v nich mohl kralovat. V jeho síle, společně s ním, jeho věrní berou na sebe odříkání a oběti za druhé. Toho všeho dosáhl s trnovou korunou na hlavě skrze potupnou smrt na kříži, aby nás zachránil. Tak začal svou vládu, která nám v plnosti zazáří ve věčnosti.

V Matoušově evangeliu jej vidíme jako Soudce. Tím rozhodujícím, na co se zeptá, bude láska. Jeho království je totiž královstvím lásky. „*Až přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromážděny všechny národy. A oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů.*“ Úděl lásky na zemi často provází pohrdání a utrpení, nad kterými jedině láska dokáže vítězit. Láska, která není z tohoto světa.

Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ (Jan 18)

Jan Chlumský, catholica.cz

AKTUALITY

ZKOUŠKY CHRÁMOVÉ SCHOLY

Úterý	25. 11.	19.30	u Krausových
Středa	10. 12.	19.30	u Krausových
Středa	17. 12.	19.30	u Krausových
Pondělí	22. 12.	19.30	v děkanském kostele

Hřivna – informační čtrnáctideník vydává ŘK farnost Semily pro vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 20. listopadu 2025. **Uzávěrka následujícího dvojčísla: 4. prosince 2025.** Redakce a grafická úprava: M. Kraus. Imprimatur: R. D. J. Gajdošík. Jednotlivé příspěvky zasílejte na adresu kraus.matej@seznam.cz, a to nejpozději do dne uzávěrky dalšího čísla.

HŘIVNA

Informační čtrnáctideník
ŘK farnosti Semily

Číslo 24 23. listopadu 2025

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: R. D. Jaroslav Gajdošík, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Košťofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Farnost
sv. Petra a Pavla

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 24. 11. – 7. 12. 2025

24. 11.	Po	–	–	–	Památka sv. Ondřeje Důng-Laca, kněze, a druhů, mučedníků	
25. 11.	Út	KA	18.00	za	zdraví a Boží požehnání pro Kateřinu Vlčkovou	
26. 11.	St	KA	08.00	na	úmysl dárce	
27. 11.	Čt	KA	08.00	na	poděkování za Boží ochranu	
28. 11.	Pá	KA	18.00	za ++	Gertrudu Stránskou, Květu Pačesnou, Milana a Zdeňku Paldušovy a Jaroslava Hlůžeho	
29. 11.	So	DD	13.30	za	farníky	
		KA	18.00	za ++	rodiče z obou stran a za + syna Edvarda	
30. 11.	Ne	1. NEDĚLE ADVENTNÍ				
		KO	08.30	za ++	Annu a Františka Stránské	žehnání adventních věnců
1. 12.	Po	–	–	–		
2. 12.	Út	KA	18.00	na	dobrý úmysl	
3. 12.	St	Památka sv. Františka Xaverského, kněze				
		KA	08.00	na	úmysl dárce	
4. 12.	Čt	KA	08.00	na	úmysl rodiny	
5. 12.	Pá	KO	18.00	na	úmysl	od 16.30 v KO svátost smíření
6. 12.	So	KO	07.00	roráty		po mši přijměte pozvání na snídani na faře
		DD	13.30	za	farníky	
		KA	18.00	za +	maminku	
7. 12.	Ne	2. NEDĚLE ADVENTNÍ				
		KO	08.30	za +	Ludmilu Kadlecovou a rodiče	

Když italský historik a zakladatel komunity Sant'Egidio Andrea Riccardi v březnu 2014 hodnotil první rok pontifikátu papeže Františka, uvedl, že nikdy předtím ve 20. století nečelil papež takovému odporu zevnitř církve. Tento odpor považoval za doklad skutečnosti, že papež opravdu usiluje o změny v církvi. Ke kritice, že papež František není moc velký teolog, připomenul, že papeži Benediktovi XVI. někteří vytýkali, že je až moc velký teolog. Zmínil, že odpor proti papeži Františkovi projevují často ti, kteří léta zdůrazňovali důležitost papežovy autority a projevů poslušnosti. Podle Riccardiho pro některé platí následující úvaha: Pokud papež není takový, jak chci já, a pokud nedělá to, co chci já, je papežem jen napůl. K tomu dodal, že katolicismus není ideologie, je to dynamická síla, která se v dějinách vyvíjí.

Počátek Františkova pontifikátu byl opravdu dynamický, zvláště ve srovnání se závěrem předchozího pontifikátu, který charakterizovala vleklá krize a různé skandály, např. s únikem papežových soukromých dokumentů. Příčinou nové dynamiky byla nejenom odlišná povaha nového papeže a jeho kondice, ale i touha po změnách, která zaznívala z příspěvků kardinálů před konkláve. Měsíc po volbě Františka byl oznámen vznik poradní skupiny kardinálů, jejímž úkolem bylo radit papeži s řízením církve a příprava reformy římské kurie.

Při hodnocení papeže Lva XIV. a jeho srovnávání s předchůdci je třeba vzít v úvahu nejenom jeho jinou povahu a způsob jednání, ale i odlišnou situaci. Velkou roli často hraje i Riccardim zmíněné hodnocení papeže podle vlastních preferencí, které si do papeže mnozí promítají.

Papež Lev XIV. se na začátku svého působení ocitl ve zcela odlišné situaci než jeho předchůdce. Během překvapivě dlouhého pontifi-

kátu papeže Františka došlo k řadě změn, které je nyní třeba postupně uvádět do praxe. Současný papež je v tomto ohledu vhodnou postavou, od roku 2023 reformy prosazoval v roli vlivného prefekta Dikasterie pro biskupy a má zkušenosti s vedením a řešením různých situací, ať už z pozice představeného řádu nebo biskupa diecéze v Peru, kde bylo třeba řešit silné napětí mezi různými proudy v církvi. Jeho povaha a způsob jednání je nepochybně jiný, než byl u jeho předchůdce. Různá gesta jsou mediálně vděčná, ale není třeba je přeceňovat. Tvrzení o zásadních změnách (např. konec svévole nebo revoluce), která zazněla bezprostředně po jeho zvolení, považuji za předčasná. Čas ukáže. Zatím jeho dosavadní slova a texty (např. poselství mezináboženským setkáním v Bangladéši a Kazachstánu, apoštolská exhortace *Dilexi te*, účast na zahajovacím ceremoniálu mezinárodní klimatické konference atd.) ukazují na velmi silnou kontinuitu s myšlenkami předchůdce, ať už se týkají mezináboženských vztahů s myšlenkou lidského bratrství, reakcí na klimatické hrozby s důrazem na péči o společný domov, důrazem na péči o chudé, uprchlíky a lidi na okraji atd. Jen je třeba se do textů papeže Lva XIV. pořádně začíst, nechat se jimi oslovit a promýšlet jejich realizaci na místní úrovni v našem kontextu. V tom se však katolíci v ČR musí zatím spolehnout především sami na sebe, neboť církevní představitelé se zdají být zaměstnáni jinými věcmi, včetně zbytečných kulturních válek.

᠎ᠠᠮᠤᠷᠢᠨ ᠠᠨᠠᠭᠠᠳᠤ

Prvních dvanáct křesťanských století bylo jiné přijímání než „pod obojí způsobou“ nemyslitelné. (Snad jedině kojencům se mohlo podat pouze eucharistické víno. Tento způsob je dodnes praktikován v pravosláví: služebník namočí do kalicha prst a nechá jej dětátku olíznout.) Pod obojí se tedy přijímalo ještě v době, kdy laici přijímali velmi zřídka. Teprve od 13. stol. se v západní církvi vžilo přijímání laiků pod jednou způsobou, a to poměrně rychle a bez nějakého výrazného odporu. V té době se liturgické otázky ještě neřešily centrálně z Říma a iniciativa k této „novotě“ vzešla z místních potřeb a názorů. Hlavní příčinou bylo asi to, že už několik set let předtím bylo přijímání „pod jednou“ pravidlem při podávání nemocným a umírajícím (pro obtíže s donášením kalicha). Další příčinou byly ohledy hygienické, pití z jednoho kalicha způsobovalo, zejména v době epidemií, problém.

V naší zemi nabyl požadavek kalicha pro všechny zvláštního významu. Když se v roce 1414 v kostele sv. Martina ve zdi začal podávat kalich laikům, bylo to neobvyklé, ale nikoli nelegální. Zakázal ho až dobře známý koncil kostnický v r. 1415, protože se podávání kalicha laikům stalo symbolem odporu. Od té doby bylo v Čechách povoleno již třikrát. Poprvé k tomu došlo (zásluhou Jana Rokycany) na basilejském sněmu v r. 1433 na znamení smíru Čechů s obecnou církví, avšak Pius II. toto privilegium v r. 1462 zrušil. Podruhé byl laický kalich povolen Čechům (a Rakušanům) na sněmu tridentském r. 1564 ve snaze zabránit šíření luterství do habsburských zemí. Kalicha pro své poddané se tehdy velmi intenzivně domáhal Ferdinand I. Opatření se však zcela minulo účinkem, neboť přišlo příliš pozdě – kalich už byl mezitím symbolem odporu proti Římu. Potřetí povolili podávání z kalicha laikům čeští biskupové a ordináři po II. vatikánském koncilu v r. 1971.

Ačkoli dnes už nic nebrání tomu, aby se v římskokatolické církvi přijímalo pod obojí, ne všude se tak děje. Forma přijímání mnohde zůstala znamením rozlišení „pouhých“ laiků, kterým „stačí“ přijímat pod jednou, od kléru, jenž přijímá pod oběma způsoby. Tomuto klerikálnímu pojetí odpovídá i případ, kdy se přijímání pod obojí umožní jen některým (např. ministrantům či svatebčanům).

Proti přijímání pod obojí se uvádějí různé důvody:

1. „Trvalo by to příliš dlouho.“ Vzhledem k tomu, že se jedná o konstitutivní část eucharistické slavnosti, je problematické ji vypustit. Je to, jako bychom na svatební hostině nepodávali žádné nápoje. Krátit je možné méně důležité části, než je přijímání. Navíc při vhodné organizaci zabere přijímání pod obojí stejnou dobu jako pod jednou způsobou.

2. „Vino je drahé.“ Argument může být validní v rozvojových zemích. U nás je možné omezit provozní náklady u jiných méně důležitých položek (např. svící či kadidla).

3. „Vino obsahuje alkohol.“ Někteří to řeší užíváním nealkoholického moštu. To není úplně dobré řešení, mošt přece není víno. Lepší je víno ředit vodou tak, jak bylo v antice (i u prvních křesťanů) běžné. Neředěné víno pili pouze barbaři. Na druhé straně z historie známe i „akvaristy“, kteří z důvodů askeze užívali k eucharistii jen vodu.

4. „Je to nehygienické.“ Argument může mít svou váhu u osob se sníženou imunitou (či s domněle sníženou imunitou). U nich lze doporučit přijímání namáčením z kalicha, ze kterého během dané slavnosti ještě nikdo nepil. Při běžném způsobu pití z kalicha se doporučuje nezanedbávat pečlivé otírání, které odstraní asi 90 % mikrobů (se zbytkem si imunitní systém zdravého jedince poradí). Někde to řeší malými kalíšky. Přitom je pro-